

Brána

do sveta kníh a knižnice

ročník III./číslo 3
vychádza 1.7.2023

ISSN 2729-9171

vydáva Mestská knižnica Kysucké Nové Mesto

V tomto čísle sa dočítate:

Čo číta najaktívnejší mladý čitateľ?

Zdravie je viac ako poklad

Zoznámte sa s Vojtechom Zamarovským

Vzdelávame sa

Z knižných noviniek vyberáme

Predstavujeme hru Íčka

Čo nás v knižnici potešilo

Obsah

04 Z poličky

Šimon Mrenka

06 Šramot

Zdravie je viac ako poklad

08 Zoznámte sa

Vojtech Zamarovský

10 Za oponou

Celoživotné vzdelávanie

11 Záložky

Knižné novinky

12 U Magnusa

Spoločenská hra Íčka

14 Omrvinky

Čo nás prekvapilo, potešilo

16 Notifikácie

Program, výročia

Vydáva: Mestská knižnica Kysucké Nové Mesto
Belanského 9, 024 01 Kysucké Nové Mesto

Periodicita: 4x ročne

Šéfredaktor: Erika Kučáková

Redakčná rada:

Jana Hrubá

Jaroslava Nemcová Mikolášová

Dušana Šinalová

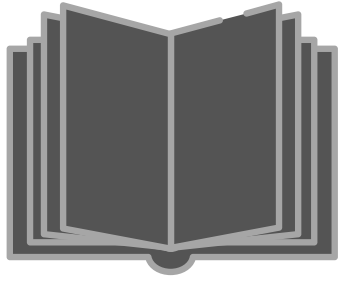
NA ÚVOD

V mestskej knižnici nastávajú veľké zmeny. Od 1. 7. sa mení prevádzková doba pre verejnosť. Otváracie hodiny budú nasledovné:

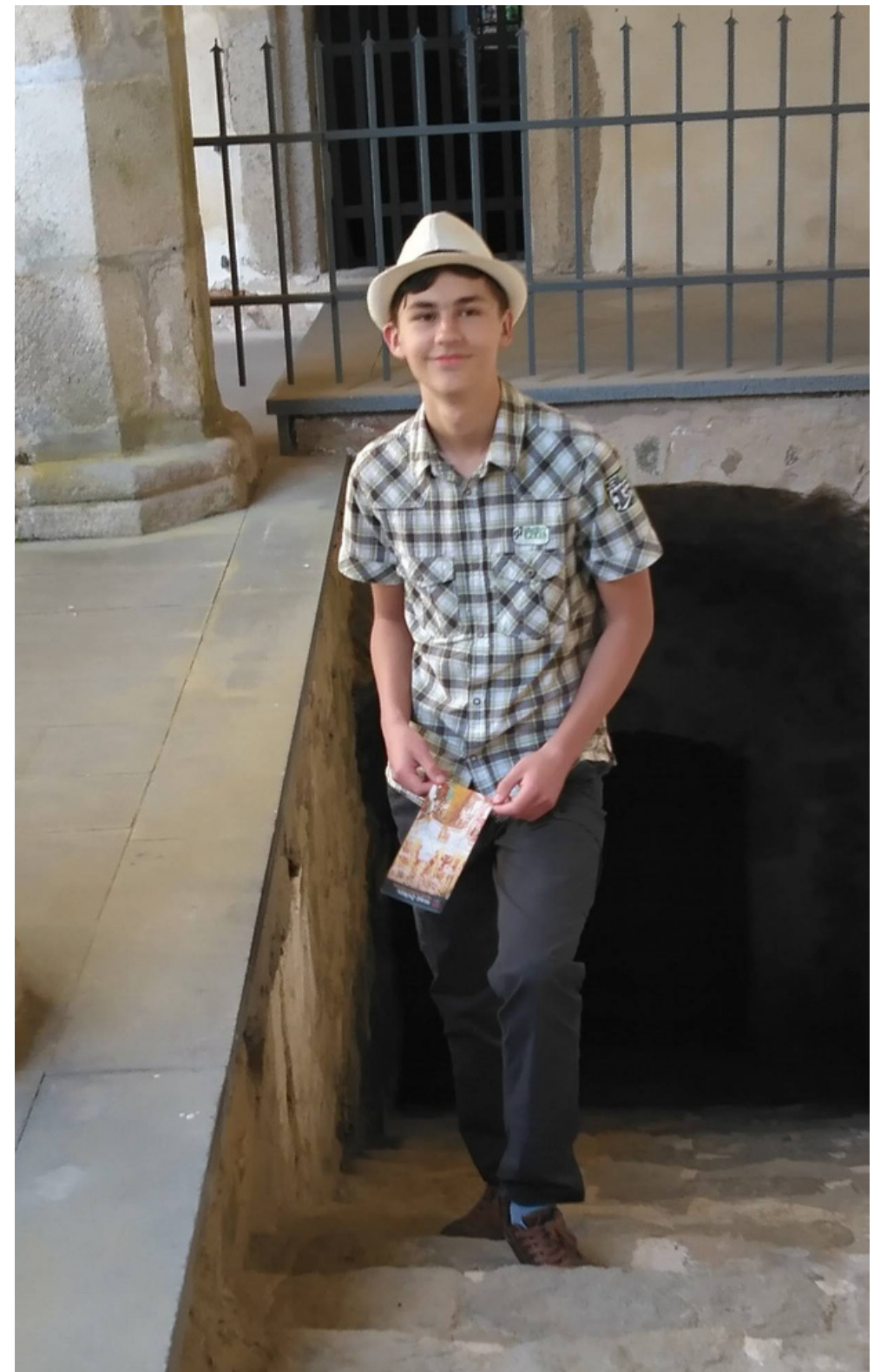
- po** 08.00 – 18.00 hod. (leto do 16.30 hod.)
- ut** 09.00 – 18.00 hod. (leto do 16.30 hod.)
- st** 09.00 – 18.00 hod. (leto do 16.30 hod.)
- št** 08.00 – 16.00 hod.
- pi** 08.00 – 16.00 hod.
- so** 09.00 – 12.00 (leto zatvorené)

Nové nastavenie otváracích hodín reflektuje návštevnosť knižnice a tiež požiadavky vyjadrené v dotazníku zverejnenom v marci. U respondentov prevažovala žiadosť, aby sme knižnicu otvárali už o ôsmej hodine ráno. Skoršia otváracia doba zároveň vychádza v ústrety učiteľom, ktorí doteraz nemohli so žiakmi chodiť na podujatia v ranných hodinách. Veríme, že táto novinka napomôže k efektívnejším službám knižnice.

vaše knihovničky

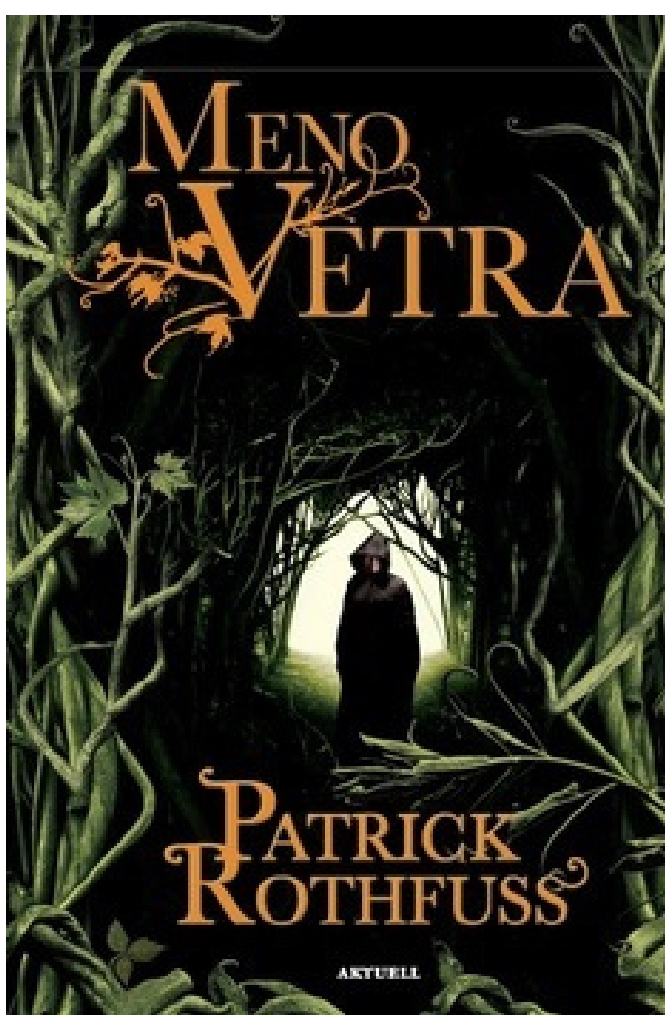

Šimon Mrenka má 15 rokov a je registrovaným čitateľom mestskej knižnice od roku 2007. Jeho čitateľské zručnosti postupne rástli, až sa v roku 2021 stal víťazom Galérie slávnych prstov. Odtlačok jeho ukazováka pravej ruky pribudol do našej galérie, nakoľko za rok prelistoval neuveriteľných 49 614 strán zo 173 kníh z knižnice. A nielen prelistoval, samozrejme, knihy i prečítal. Jeho obľúbenými sú fantazijné romány, sci-fi príbehy a taktiež nepohrdne dobrodružnými príbehmi, ktoré majú nádych exotiky.

Šimon býva v Povine, navštevuje ZŠ Povina a okrem čítania medzi jeho koníčky patrí aj cestovanie, sledovanie filmov, športová streľba a šachy.

Pravidelná rubrika Z poličky má pre respondenta vždy pripravenú len jednu otázku. A tú dnes položím i Šimonovi.

Ak by si mal vybrať len jedinú knihu zo všetkých, ktoré si čítal a najviac sa ti páčila, ktorá by to bola?

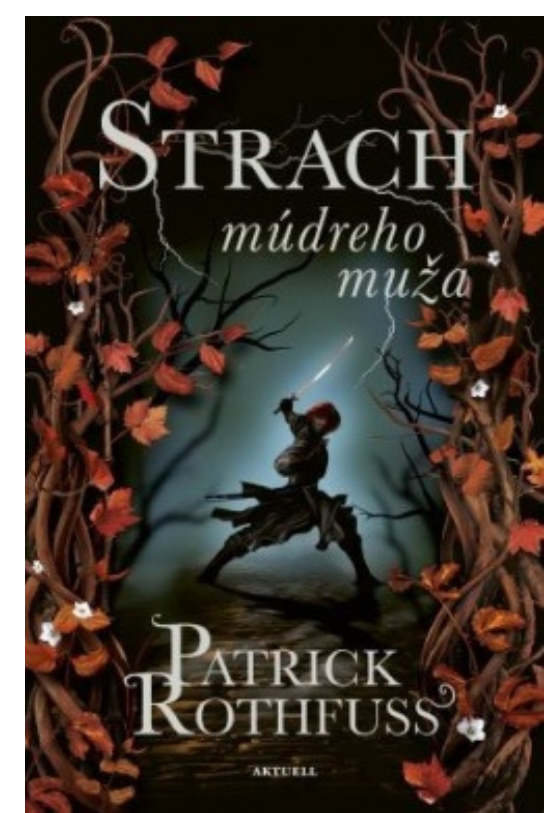
„Pre mňa osobne je najlepšia kniha Meno vetra z jednoduchého dôvodu. Ako rád vravím, väčšina kníh stojí a padá na postavách a Meno vetra má majstrovsky napísané postavy, zaujímavý dynamický príbeh a skvelo vystavaný svet.“

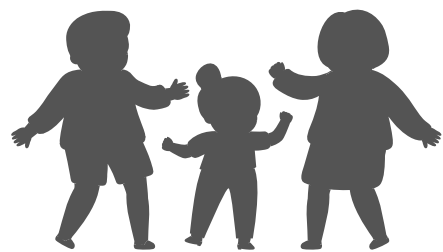
Meno vetra je strhujúci príbeh napísaný rukou básnika, je to majstrovské dielo, ktoré čitateľa preniesie do tela a mysle čarodejníka. Ponúka príbeh hrdinu vyrozprávaný jeho vlastným hlasom. Je to príbeh o smútku, prežití, hľadani zmyslu v jeho svete a o tom, ako spolu s nezlomnou vôľou, ktorá ho poháňala, stáli za zrodom legendy. Autorom knihy je Patrick Rothfuss. Hlavný hrdina Kvothe vyrastá v spoločnosti kočovných umelcov. Šťastné detstvo ukončí nepochopiteľná vražda jeho rodičov a všetkých, ktorých mal rád. Túžbu pomstiť smrť blízkych potláča potreba vyrovnávať sa s nástrahami bežného života. Po období osamelosti sa Kvothe ocitá v nepriateľských uliciach Tarbeanu, kde si hojí rany na duši a postupne sa preberá z letargie. Rozhodne sa pre štúdium na univerzite, kde sa presadí aj napriek nízkemu veku a nedostatku peňazí. Objavuje hodnotu priateľstva i silu nepriateľstva. Spoznáva príjemné aj trpké stránky prvej lásky. Je vnímavejší a šikovnejší ako iní ľudia, ale život mu stavia do cesty aj väčšie prekážky. Musí bojovať s chudobou, predsudkami i s vlastnými pocitmi. Kvothe sa pri honbe za mýtom postupne – a neúmyselne – sám stáva legendou.

Pokračovaním románu a zároveň série Príbeh kráľovraha je kniha Strach múdreho muža, v ktorej Kvothe diktuje Kronikárovi svoj príbeh. Aj v ďalšom semestri musí čeliť nepriateľom z radov študentov i profesorov a tvrdo bojuje o každú mincu, aby sa udržal na univerzite.

Patrick Rothfuss vydal k románu i novelu Pomalé skúmanie ticha. Je to krátky, nežný pohľad do Aurinho života, do jej každodenných súkromných dobrodružstiev. Aurina je jedna z najzaujímavejších postáv série Príbeh kráľovraha. Veselé a zároveň znepokojujúce rozprávanie ponúka jedinečnú príležitosť pozrieť sa na svet Aurinými očami a dozvedieť sa viac o jej tajomstvách.

Všetky tri knihy nájdete vo fonde knižnice.

V knižnici sa pravidelne snažíme upozorňovať na dôležité svetové dni. Niekedy ich pripomínáme na Facebooku knižnice, inokedy robíme výstavky kníh, často sa tiež snažíme nájsť vhodných hostí, ktorí vedia o problematike fundovane porozprávať. Zaujímavými boli tri podujatia venované nášmu zdraviu

Svetový deň zdravia 7. apríl

Podujatia s rovnomeným názvom sa zúčastnili šiestaci zo základnej školy v Hornom Vadičove. V úvode bolo pripravené prvé prekvapenie úzko súvisiace so zdravým životným štýlom. Deti pod dohľadom šikovnej knihovničky Slávky vyrobili svoje prvé BIO mydlo. Naučili sa postup a dozvedeli sa všetky ingrediencie potrebné na jeho výrobu. Kým malé mydielka bez pridania chemických látok chladli vo svojich formách, mali knihovničky pripravenú prezentáciu na tému zdravia a zdravého životného štýlu. V krátkych ukážkach z kníh Lentilka pre dedka Edka, O Bezvláske a Mimi a Líza spoznali následne rakovinu, Alzheimerovu chorobu a slepotu.

Svetový deň pohybom k zdraviu 10. máj

Prednášku o fitnesse prišla zrealizovať trénerka tohto športu Lucia Riecka. Pracuje ako osobná trénerka v novom a moderne vybavenom fitness centre Riecky Relax & Fitness v Kysuckom Novom Meste. Sympatická trénerka Lucia spestrila deťom pobyt v knižnici a podala im základné informácie na tému úlohy pohybu pre naše zdravie. Dokonalá so svojimi symetrickými proporciami dokonca poradila dospievajúcim dievčatám a chlapcom, ako udržať peknú figúru, ktorú dostali do daru, čo najdlhšie. Nezostalo len pri slovách, Lucia zodvihla deti zo stoličiek a zo zasadačky sa stala na krátky čas fitness posilňovňa. Deťom ukázala pár užitočných trikov na spevnenie jednotlivých svalových partií alebo len tak pre radosť z pohybu.

Svetový deň výživy 16. október

Jedlo je tu s nami každý deň. Dodáva energiu, napomáha fungovaniu organizmu, spája ľudí pri spoločných obedoch. O význame stravy pre ľudské zdravie prišla porozprávať výživová terapeutka. Návštevníkmi podujatia boli dve triedy druhákov zo ZŠ Nábřežná. Michaela Birkusová im pripravila pútavú a hravú prednášku o vplyve jedla na naše zdravie. S deťmi sa porozprávala o tom, aké dôležité je nezabúdať cez deň na ovocie a zeleninu, aby ich telá mohli správne fungovať. Sladkosti má každý rád a môže si ich dopriať, ale nemalo by to byť viac ako raz za deň. Deti sa dozvedeli nielen množstvo nových informácií, ale zároveň ukázali, že o zdraví toho už predtým veľa vedeli.

Známy slovenský spisovateľ a prekladateľ Vojtech Zamarovský sa narodil 5. 10. 1919 v Trenčíne. Jeho otec, kominársky majster, pochádzal zo starého meštianskeho rodu Zamarovskovcov zo Zamaroviec. Matka bola z krajčírskych rodiny.

V Trenčíne vychodil Ľudovú katolícku školu a Reálne gymnázium Ľudovíta Štúra. Počas letných prázdnin chodieval na jazykové kurzy, vďaka ktorým sa naučil nemčinu, francúzštinu, angličtinu, maďarčinu, latinčinu a gréčtinu. Po strednej škole začal študovať na Vysokej škole obchodnej v Prahe. Z dôvodu vypuknutia druhej svetovej vojny po roku prestúpil na Právnickú fakultu Slovenskej univerzity v Bratislave, kde v roku 1943 dokončil štúdium.

Už počas školy ho lákalo rímske právo a dejiny Rímskej ríše. K písaniu kníh sa však dostal až v neskoršom veku. Najskôr pracoval v Slovenskej národnej banke, popri tom študoval na Vysokej škole obchodnej v Bratislave a Prahe, neskôr bol zamestnaný na Povereníctve priemyslu a obchodu, na Generálnom sekretariáte Hospodárskej rady Predsedníctva vlády ČSR v Prahe, na Štátnom plánovacom úrade a zároveň prednášal na viacerých vysokých školách.

Kvôli politickým perzekúciám na začiatku päťdesiatych rokov prišiel o prácu a táto okolnosť ho priviedla k hľadaniu nového povolania. Zamestnal sa v Štátnom nakladateľstve krásnej literatúry a umenia v Prahe, kde zúročil svoju znalosť jazykov. Prekladal odborné texty, beletriu, články, recenzie a štúdie z nemčiny, francúzštiny, angličtiny a latinčiny.

Literárna tvorba Vojtecha Zamarovského

Informačné zdroje:

<https://www.databazeknih.cz/zivotopis/vojtech-zamarovsky-2592>

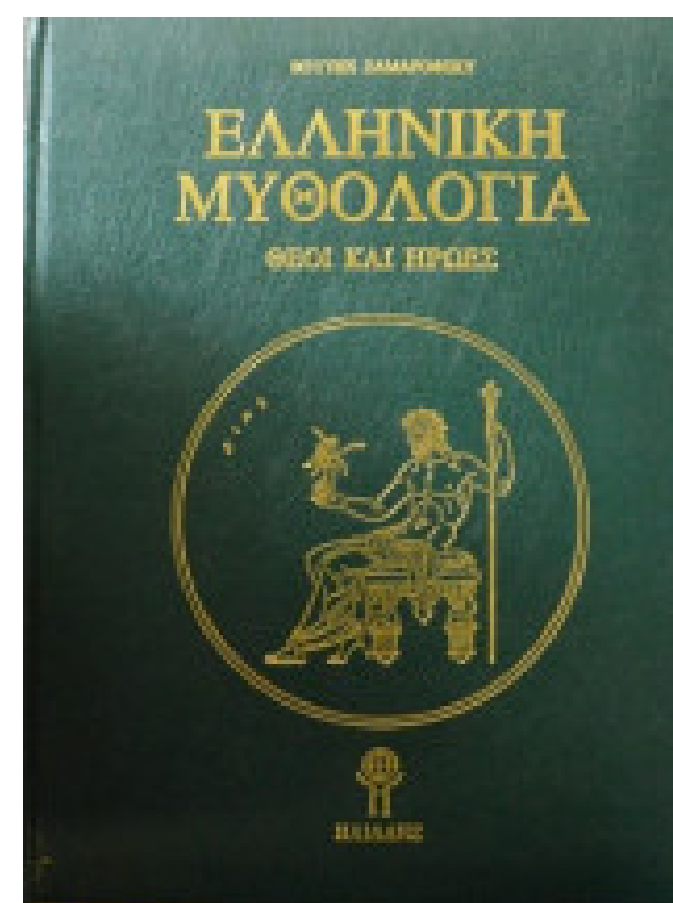
<https://www.litcentrum.sk/autor/vojtech-zamarovsky>

<https://www.literarny-tyzdennik.sk/products/vojtech-zamarovsky-5-10-1919-trencin-26-7-2006-praha/>

<https://www.osobnosti.sk/osobnost/vojtech-zamarovsky-341>

Prvú knihu napísal až po štyridsiatke na podnet vydavateľstva Mladé letá. Titul *Za siedmimi divmi sveta* (1960) podáva informácie o siedmich obdivuhodných starovekých pamiatkach. Nasledovali knihy *Objavenie Tróje* (1962) o živote amatérskeho nemeckého archeológa Heinricha Schliemanna, v knihe *Za tajomstvami ríše Chetitov* (1963) vzdal poctu českému filológovi Bedřichovi Hroznému, ktorý ako prvý rozlúštil systém Chetitského písma a dejiny a kultúru Sumerov predstavil v diele *Na počiatku bol Sumer* (1966).

Netradičným počinom bol encyklopedický slovník *Bohovia a hrdinovia antických bájí* (1969). Kniha obsahuje 800 hesiel napísaných tak, aby podávali informácie a zároveň sa dobre čítali. Titul svojou podobou zaujal aj v Grécku, kde ho preložili a vydali pod názvom *Ellhnikh mythologia* (Ελληνική μυθολογία). Publikácie o mytológii na ich knižnom trhu boli totiž dovtedy buď príliš odborné alebo naopak priveľmi jednoduché.

V ďalších dielach sa Zamarovský sústredil na staroveké Grécko, Rím a Egypt a na prerozprávanie známych eposov. V tomto období spisovateľskej tvorby mu vyšli tituly *Dejiny písané Rímom* (1971), *Grécky zázrak* (1974), *Gilgameš* (1975), *Ich veličenská pyramídy* (1977), *Vzkriesenie Olympie* (1978), *Aeneas* (1981), *Bohovia a králi starého Egypta* (1986) a *Sinuhet* (1987).

Posledným literárnym dielom bol *Návrat do staroveku* (1992). Podnetom pre vznik knihy bol televízny seriál o starovekých kultúrach, na ktorom Zamarovský spolupracoval ako scenárista a odborný poradca.

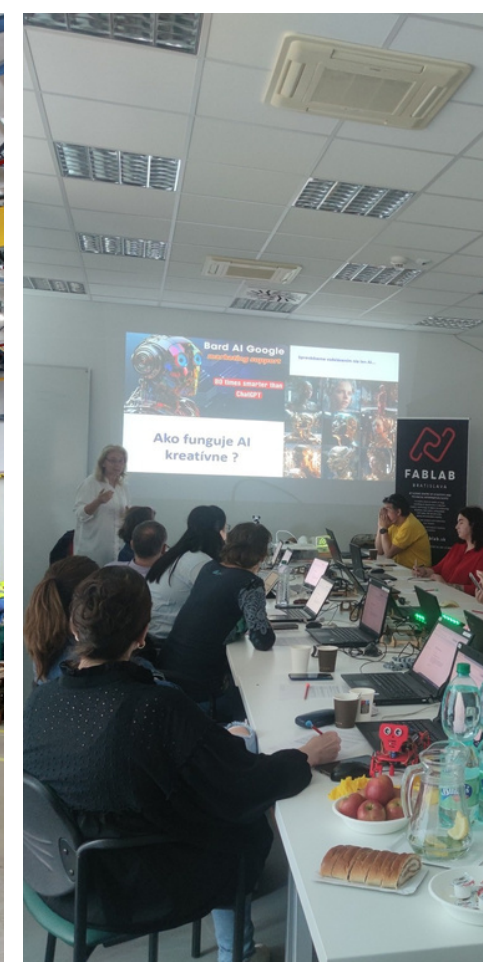
Autor počas svojho života cestoval po mnohých krajinách, snažil sa do tvorby vniesť autentické vnemy z krajín, o ktorých písal. V prípade potreby konzultoval informácie s odborníkmi z viacerých kútov sveta. V Čechách a na Slovensku sa výrazne zaslúžil o popularizáciu histórie a archeológie, predovšetkým v oblasti starovekých civilizácií. Vojtech Zamarovský zomrel 26. 7. 2006 v Souticiach pri Prahe, kde je aj pochovaný.

V súčasnej dobe sa čoraz viac zdôrazňuje potreba celoživotného vzdelávania, ktoré je dôležité tak pre osobný rozvoj, ako aj pre zvyšovanie kvalifikácie v zamestnaní. Knihovníčky mestskej knižnice si vedomosti pravidelne dopĺňajú prostredníctvom online seminárov a na rôznych workshopoch organizovaných po celom Slovensku. V máji sme absolvovali tri takéto podujatia.

Deň otvorených dverí,
veľkosklad IKAR

Bibliosféry,
FabLab Ilkovičova

Prvým bol projekt Benchmarking knižníc, ktorý bol v apríli 2012 sprístupnený i pre slovenské knižnice. Ide o moderný nástroj riadenia, ktorý prostredníctvom merania výkonov a procesov a ich systematickým porovnávaním s výkonom ostatných hľadá najlepšie riešenia. S vývojom informačných technológií nastal čas sa posunúť aj v systéme Benchmarking knižníc. Novú verziu systému a databázu 24. 5. ukázal počas webinára metodik PhDr. Vit Richter. Počas dvoch hodín bol predstavený nový systém, ukladanie dát, filtrovanie a porovnávanie knižníc a ostatné novinky, ktoré nový systém prináša a pomáha knižniciam získať kvalitné informácie o činnosti.

Koncom mája sme sa v Bratislave zúčastnili hneď dvoch podujatí. Ráno nás privítal IKAR vo svojom veľkosklade na Dni otvorených dverí. V prezentácii predstavili účastníkom celé zákulisie vydavateľskej činnosti od zakúpenia licencie na titul až po samotné vydanie. Pre lepšiu predstavu nasledovala prehliadka skladu s výkladom. Popoludní sme sa presunuli do FabLabu vo Vedeckom parku Univerzity Komenského, kde sme sa venovali súčasným trendom a inováciám v oblasti umelej inteligencie (AI). Odborná prezentácia bola doplnená o praktické ukážky práce s AI nástrojom známym pod názvom ChatGPT. Na záver dňa sme zhodnotili, že precestovať Bratislavu, aby sme stihli dve podujatia na opačných koncoch mesta, bolo síce náročné, ale stálo to za to.

Zdroje k obrázkom:

https://www.facebook.com/photo/?fbid=637021551779961&set=pcb.637022375113212&locale=sk_SK

<https://kniznicepreslovensko.cvtisr.sk/bibliosfery-2023/fotogaleria/>

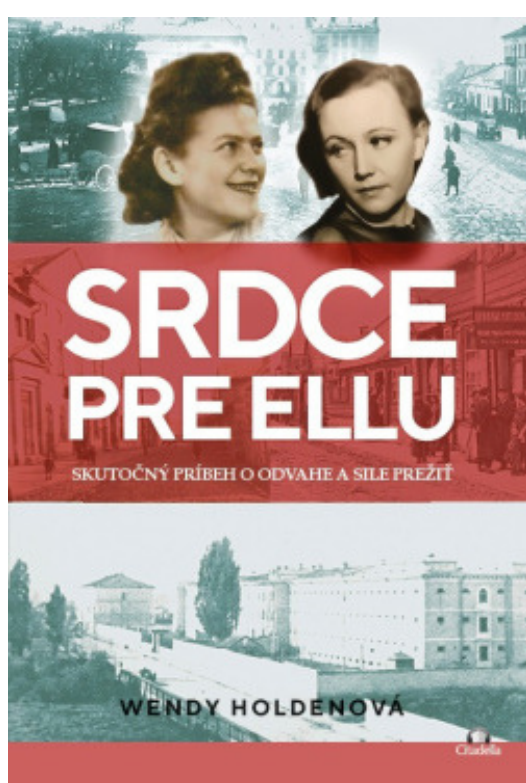

Boj o srdce Morrow Littleovej (Laura Frantz)

Morrow prenasleduje spomienka na deň, keď pri útoku šónijských bojovníkov prišla takmer o celú rodinu. Teraz, keď je jej otec vážne chorý, musí urobiť ťažké rozhodnutia týkajúce sa budúcnosti. Niekoľko mužov sa uchádza o jej priazeň, ale Morrow nevysvetliteľne priťahuje zakázaná láska, ktorá ju desí a zároveň láka.

Nečakané priznanie (Lisa Regan)

Keď sa na príjazdovej ceste do domu v Dentone nájde telo mladého študenta s fotografiou pripnutou na golieri, prvá na mieste činu je detektívka Josie Quinnová. Dom patrí Gretchen Palmerovej, oddanej členke Josiinho tímu, ktorá je posledných dvadsaťštyri hodín nezvestná. Hoci sa Gretchen prizná k činu, Josie vie, že nemôže byť vrahyňou.

Srdce pre Ellu (Wendy Holden)

Keď Zula Pienkiewiczová, oddaná katolíčka zapojená do poľského protifašistického odboja, súhlasí, že pomôže utiecť z varšavského geta dospievajúcej dcére svojich židovských známych, netuší, že Ella Złotniková navždy a hlboko poznačí celý jej život. A že to bude práve ona, po koho prítomnosti bude túžiť na smrteľnej posteli.

U Magnusa

Íčka

Medzi novinky v didaktických hrách nám v Oddelení pre deti a mládež pribudla Albi hra Kvído - Íčka pre bystré hlavičky od 8 rokov. Interaktívna hra Íčka Slovenčina hrou má 200 ilustrovaných žetónov pre jednoduché zapamätanie vybraných slov, slov k nim príbuzných a problematických slov s mäkkým i. Rozvíja vizuálnu pamäť, postreh, rýchle reakcie a jemnú motoriku.

Ako sa Íčka hrajú? Hráči sú majitelia obchodu s ovocím. Dajú si pred seba do komínku 10 žetónov ovocie obrázkom nahor, ktoré postupne otáčajú a určujú aké y/i v slove bude. Ovocie si musíte roztriediť na tvrdé, ktoré treba ešte uskladniť v zelenej debničke, a na mäkké, ktoré naopak musíte dať do červeného košíka do predajne, lebo je pekne zrelé a treba ho predať. Hráč, ktorý sa ako prvý zbaví všetkých svojich žetónov, vyhráva. Správnosť odpovede skontroluje buď dospelý hráč alebo sused po pravici, ktorý sa pozrie na riešenie v brožúrke, ktorá je ako príručka s názornými obrázkami a správnym uvedením i/y súčasťou hry. Hráči môžu hrať aj viac kôl a počítajú si body z každého kola. Potom vyhráva hráč s najvyšším počtom bodov. Hru si hráči dokonca môžu zahrať aj v 2 ďalších herných variantách.

Ak vás táto hra zaujala, pridte si ju požičať.

Informačné zdroje:

<https://eshop.albi.sk/kvido-icka/>

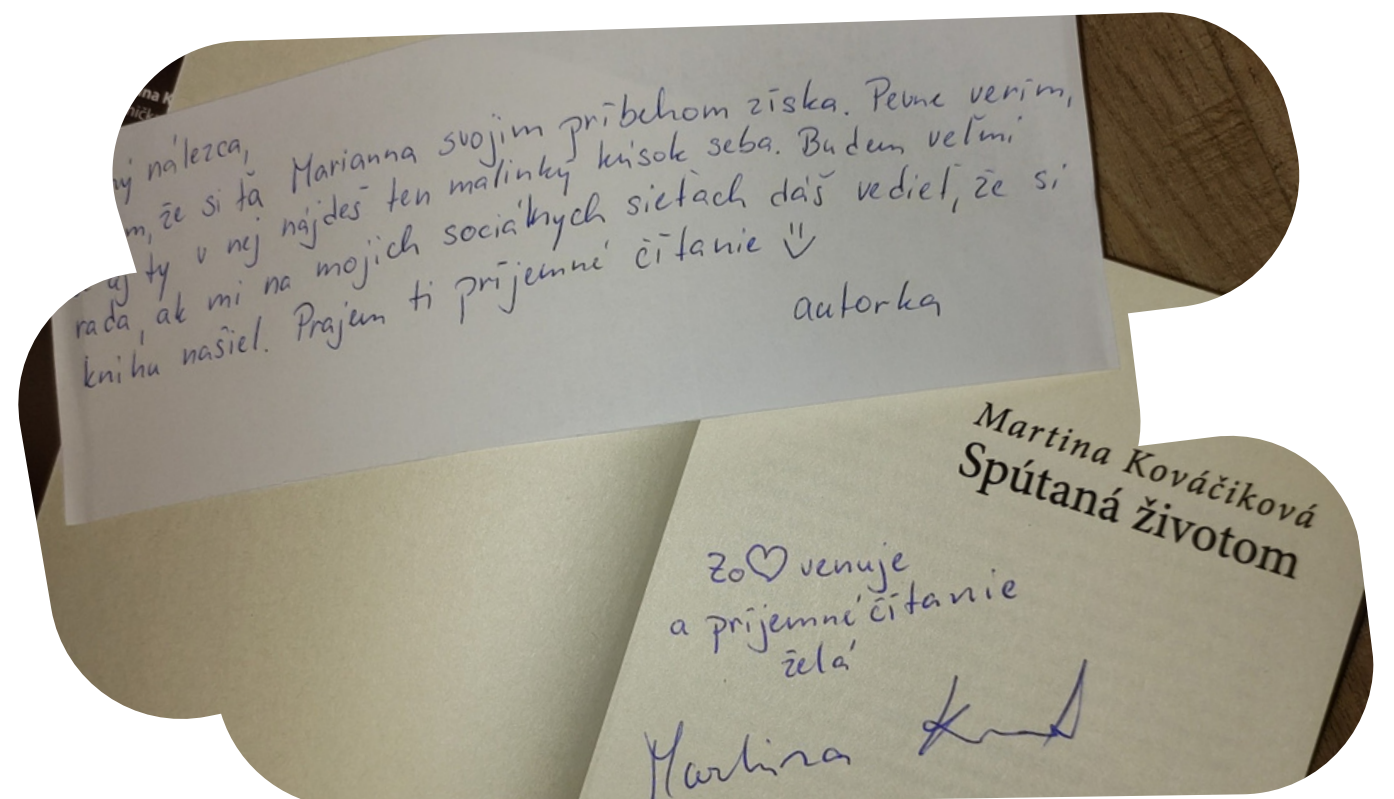
<https://www.kvido.cz/cs/icka-vyjmenovana-slova-hrave>

V mestskej knižnici pravidelne organizujeme turnaje v spoločenských hrách pod názvom Zahrajme sa offline. Každý druhý pondelok v mesiaci vítame hráčov, pričom na programe je vždy iná hra. Záujemcovia sa môžu prihlásiť vopred alebo stačí prísť v daný deň do Oddelenia pre deti a mládež. Turnaj začína vždy o 16.00 hod., aby hráči stihli pochopiť pravidlá aj si zahrať. Do konca roka budú turnaje prebiehať ešte v dňoch 10. júla, 14. augusta, 11. septembra, 9. októbra, 13. novembra a 11. decembra.

Činnosť knižnice podporí
Fond na podporu umenia
z verejných zdrojov sumou
5 000 €, Nadácia Orange
1 000 € a Nadácia Tesco
300 €.

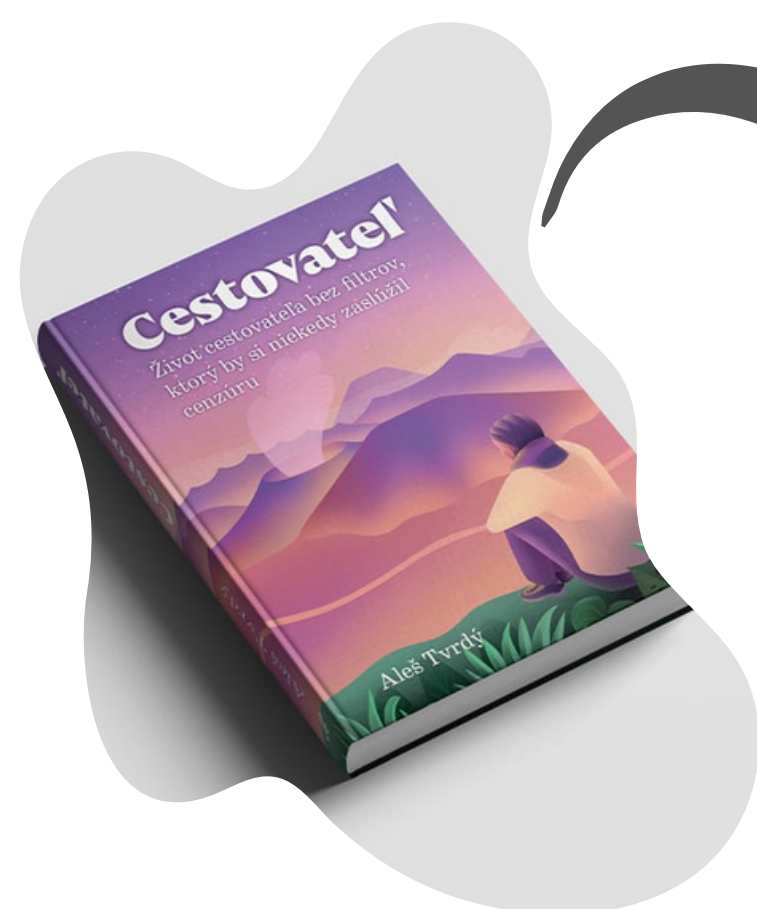
Do knižničného fondu pribudli tri tituly
s venovaním od samotných autoriek: Martina
Kováčiková podpísala knihu Spútaná životom,
autogram Diany Mozolákovvej nájdete v knihe
Liečiva sila divokých bylín a do tretice
príjemné čítanie čitateľom praje Andrea
Paráčová v knihe Pod krídla havrana.

Započali sme spoluprácu
s Ligou za duševné
zdravie SR. Komunitné
líderky navštevujú
knižnicu a organizujú
tvorivé dielne
s ukrajinskými
a slovenskými žiakmi.

Poriadne sa nám rozrástol počet
cudzojazyčnej literatúry. Vďaka darom
od čitateľov bolo zaevidovaných
55 knižničných jednotiek v anglickom,
nemeckom či poľskom jazyku.

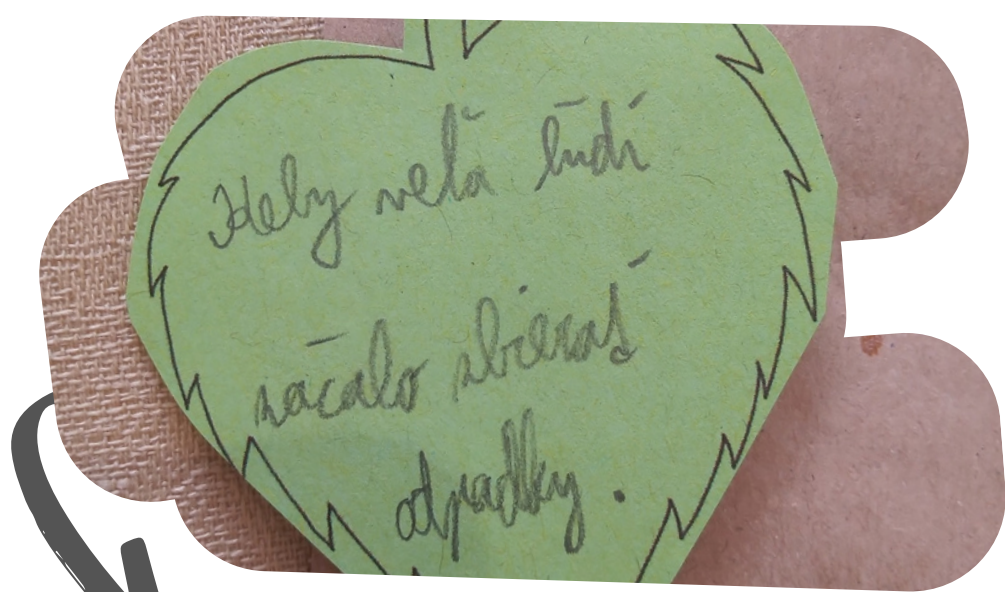
V ankete Kniha Kysúc
2022 výborne obstál titul
Cestovateľ autora z KNM
Aleša Tvrdeho, obsadil
krásne 4. miesto
v Kategórii Beletria.

V rámci podujatia Slávnostný zápis prvákov sme zaevidovali 160 prváčikov.

Počas Dňa detskej knihy od roku 2013 organizujeme mestský rekord v počte vypožičaných detských kníh v jeden deň. Tento rok sa nám podarilo číslo z roku 2015 (145) prekonať a nový rekord je ustanovený vo výške 230 výpožičiek.

Deti, ktoré sa zúčastnili kampane Les ukrytý v knihe, nám prezradili ako chránia Zem. Ich lístočky si mohli prečítať návštevníci knižnice a inšpirovať sa k ekologickejšiemu správaniu.

Sestry Ivana a Zuzana Jančové z Ochodnice sa venujú tvorbe komiksov. Do fondu sme zakúpili ich komiksové príbehy Eco & Tank a Rytier a Hrom.

210 detí z KNM a okolia sa zapojilo do 14. ročníka najpočetnejšieho detského čitateľského maratónu Čítajme si... Aj vďaka nim sa nám podarilo prekonať slovenský oficiálny rekord, keď sa spoločne maratónu zúčastnilo 100 591 detí.

20. 6. sme sa mohli pochváliť rekordom. Na facebookovej stránke knižnice pribudol tisíci sledovateľ.

1. 7.-31. 8.
každú stredu o 10:00

PREČÍTANÉ LETO - Čítanie a hry v záhrade za knižnicou pre deti do 10 rokov. Tvorivé dielne s lektorkou na záver.

1. 7.-31. 8.
súťaž pre deti

KNIŽNÝ METER - Počas celého leta budeme deťom merať hrúbku zapožičaných kníh. Najlepších odmeníme.

1. 7.-31. 8.
súťaž pre deti

LETO S Davidom Walliamsom - Každé dieťa, ktoré si požičia knihu od tohto autora, bude na konci leta zaradené do súťaže.

7. 7.
10:00-15:00

BURZA KNÍH, CD, LP A SPOLOČENSKÝCH HIER - Ak chcete knihy predávať, zahláste sa do 4. 7. v mestskej knižnici.

1. 9. - 30. 6.

ČÍTAME O STO 6 - Žiaci troch kysuckonomestských ZŠ zbierajú body za požičiavanie kníh. Najlepšia trieda bude na konci školského roka hľadať poklad.

11. 7. - 16. 7. 1843

Pred 180 rokmi Štúr, Hurban a Hodža na Hurbanovej fare v Hlbokom kodifikovali spisovnú slovenčinu

14. 7. 1903

120 rokov od narodenia amerického autora životopisných románov Irvinga Stonea

1. 8. 1948

75 rokov od narodenia britského autora fantastických románov Davida Gemmella

16. 8.

Svetový deň kaligrafie

19. 9. 1908

115 rokov od narodenia fínskeho spisovateľa Mika Waltariho

september

Mesiac registrovania sa do knižnice